

Drawieński Park Narodowy okiem jego miłośnika. Artykuł na jubileusz 25 - lecia utworzenia.

[Aktualności](#)

[Program](#)

[Wspierają nas](#)

Zacznijmy od źródeł..

„Niepozorna i ledwo sącząca się struga wody przy skraju drogi. Kałuża w sąsiedztwie przystanku autobusowego. To to? Zdziwiłam się. Źródło Drawy? Struga sączyła się pomiędzy ciemnym żwirem, po chwili wykorzystana niewielki spadek terenu, żeby spłynąć i przy okazji utworzyć rozległe, śliskie błoto. Poniżej górki krajobraz zmienił się bardzo. Moją uwagę zwróciły kwitnące głogi i tak bujne trawy, że rzeczka się w nich zagubiła.

Potem było jeszcze ładniej..”

Źródło Drawy znajduje się w okolicach wsi Zdroje, w gminie Połczyn-Zdrój w Drawskim Parku Krajobrazowym. Dalej przepływa przez rezerwat przyrody Dolina Pięciu Jezior (Krzywe, Krąg, Długie Jezioro, Jezioro Głębokie i Jezioro Małe), Żerdno oraz najgłębsze jezioro woj. zachodniopomorskiego – Drawsko. Później mija wieś Wilczkowo, miasta Złocieńec i Drawsko Pomorskie, w którym Drawa płynie w dwóch odnogach, jezioro Lubie, Wielkie Dębno, Poligon Drawski oraz wieś Prostynię w gminie Kalisz Pomorski.

Kolejne miasto to Drawno, w którym z jeziora Adamowo wpływa do Drawieńskiego Parku Narodowego.

Za załączek dzisiejszego Drawieńskiego Parku Narodowego należy uznać utworzone już przed II wojną światową rezerваты przyrody np. wyspy na jez. Ostrowieckim,

Drawieński Park Narodowy

Drawieński Park Narodowy okiem jego miłośnika. Artykuł na jubileusz 25 - lecia utworzenia.

rezerwat „Radęcin” nazywany Heilige Halen – Święta Hala. Po wojnie kontynuowano ochronę - rezerwat „Radęcin” wymieniano jako jeden z najcenniejszych obiektów przyrodniczych w Polsce, a w 1948 r. Polski Związek Kajakowy wysunął postulat utworzenia rezerwatu w dolinie Drawy. Tak też się stało. W 1974 r. z inicjatywy szczecińskich naukowców, a w szczególności Janiny i Mieczysława Jasnowskich, w dolinie Drawy od Drawna do Kamiennej utworzono rezerwat przyrody „Rzeka Drawa”.

Pomysł utworzenia parku narodowego w środkowej części Puszczy Drawskiej pojawił się pod koniec lat 70-tych wśród szczecińskich i gorzowskich działaczy ochrony przyrody. W gronie inicjatorów utworzenia DPN oprócz wspomnianych Janiny i Mieczysława Jasnowskich, należy wymienić Lucjana Agapowa, Henryka Kujawę, Jana Krawca, Bogdana Wiatra, Stanisława Króla, miejscowych nauczycieli, instruktorów LOP-u.

Po wielu latach starań 1 maja 1990 r. Drawieński Park Narodowy został utworzony.

W tym roku obchodzi jubileusz 25 lat w służbie ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego.

Przyroda przede wszystkim

To znaczy, że od 25 lat staramy się zachować przyrodę w pełni jej różnorodności, dla nas i dla przyszłych pokoleń.

Powierzchnia Parku w chwili powstania wynosiła 8691,5 ha, a obecnie wynosi 11535,66 ha. W okresie 25 lat Park powiększył się o 2844,16 ha. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym fragmenty Parku chronione są w tzw. obszarach ochrony ścisłej. Ich powierzchnia początkowo wynosiła 225,11 ha, po 25 latach wzrosła sześciokrotnie do 1391,62 ha!

Poszukiwany - poszukiwana

„Wyszedł z domu w 1987 r i do tej pory nie powrócił. Okoliczni mieszkańcy mówią, że go widzieli, ale nie jest to potwierdzone. Pomóżmy mu powrócić do domu.” - ogłoszenie ze stoiska DPN podczas Dni Ziemi w Warszawie w 2003 r.

Ogłoszenie dotyczyło powrotu na tradycyjne tarliska łososia, najszlachetniejszej ryby w wodach Drawy i Płocicznej. Do połowy lat 80 XX w. występował powszechnie, po czym zaniknął. Drawieński Park Narodowy włożył wiele starań w jego powrót, m.in. prowadził programy zarybiania narybkami, stałe monitoringi czystości wody, walkę z kłusownictwem.

Łosoś powrócił, na jubileusz! Jesienią 2014 udało się nawet sfilmować ryby na gnieździe. Działania na rzecz łososia są zaplanowane w planie ochrony jako badania monitoringowe, które pozwolą ocenić na ile skutecznie odbywa się tarło naturalne

Drawieński Park Narodowy

Drawieński Park Narodowy okiem jego miłośnika. Artykuł na jubileusz 25 - lecia utworzenia.

łososi w Drawie i Płocicznej.

Nasza Pani Ichtiolog, poproszona o sprecyzowanie, co ważnego, szczególnego w dziedzinie ochrony wód działo się przez 25 lat i co uważa za swój sukces, oprócz powrotu łososa wymieniła:

„- utrzymanie bogactwa ichtiofauny rzek i jezior Parku, na co dowodem są zapisy sprecyzowane w operatach ochrony ekosystemów wodnych z lat 1997 i 2014, w tym tych najcenniejszych i rzadkich: pstrąga potokowego, troci jeziorowej, troci wędrownej, minoga strumieniowego, głowacza białopłetwego, kozy, różanki, siei, sielawy,

- konsekwentne utrzymanie miejsc i sposobów wędkarskiego udostępnienia akwenów DPN, (ustabilizowana sytuacja, brak konfliktów na tym tle),

„Poszukiwany żółw błotny – ostatnio widziany przy jez. Ostrowieckim. Wiek ok. 100 lat, dostojny chód, piękny pancerz, miła fizjonomia” – ogłoszenie ze stoiska DPN na Dniach Ziemi.

Poszukiwania trwają nadal, ale z dumą informujemy o powiększonej, w porównaniu z latami ubiegłymi, liście gatunków zwierząt w DPN również o wilka, ślimaka zatoczka łamliwego, nietoperze - nocka krótkowłosego i karlika drobnego. Zwiększyła się również liczba gatunków ptaków lęgowych o derkacza i perkozka. A żółw ... Do tej pory zajmował niedostępne dla człowieka torfowiska Żółwiej Kłoci. Mamy nadzieje, że ciągle tam jest!

Warte podkreślenia jest to, że ze względu na walory przyrodnicze Drawieński Park Narodowy w całości znajduje się w Europejskiej Sieci Natura 2000. DPN jest chroniony w dwóch obszarach – siedliskowym i ze względu na bogactwo gatunków ptaków - ptasim. Fakt ustanowienia tu ochrony o tak wysokiej randze, poprzedzony był sporządzeniem wnikliwej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i gatunków. To pozwoliło na sporządzenie projektów zadań ochronnych dla tych obszarów oraz projektu planu ochrony dla Drawieńskiego Parku Narodowego. W obecny jubileusz wchodzimy zatem z projektem niezwykle ważnego dokumentu – planem działań w zakresie ochrony przyrody, krajobrazu, procesów przyrodniczych, walorów kulturowych na okres 20 lat.

Rekord świata

Na przestrzeni 25 lat notowaliśmy wiele rekordów.

Rekordzistką wśród roślin została chamedafne północna. To największa osobliwość botaniczna Drawieńskiego Parku Narodowego. Zimozielona krzewinka, dorastająca do 1 m wysokości. Jest pospolita np. na Syberii lub w Skandynawii. W Polsce bardzo rzadka, rośnie tylko na siedmiu stanowiskach. Jedno z nich znajduje się w

Drawieńskim Parku Narodowym, na torfowisku w pobliżu jeziora Sitno. Jest ono najdalej na zachód wysuniętym stanowiskiem chamedafne na świecie! Z reguły kwitnie w marcu, ale ta z naszego torfowiska zaczęła kwitnąć w tym roku w połowie lutego!

W 1992 rekordowo wielki pożar zniszczył prawie 200 ha lasu w okolicy Sitnicy. Odnowienie pożarzyska zajęło 3 lata. Potem posadzone sosny zaatakował szeliniak sosnowiec. Do zwalczania owadów użyto pułapki feromonowe i specjalne wałki chwytne. Usuwano owady w milionach sztuk rocznie. Po owadach przyszły szkody od zwierzyny łownej. Nowo założone uprawy były intensywnie zgryzane przez sarny i jelenie. Do ochrony drzewek najpierw zastosowano zapachowe środki odstraszające (repelenty), a później osłonki indywidualne (spiralne) oraz sprawdzano nowatorskie metody ochrony przed spalowaniem poprzez rysakowanie pni specjalnym rylcem. Skutecznie. Obecnie rośnie tam piękny las.

Nie sposób nie wspomnieć o zimorodku. Istnym rekordziście, bohaterze internetu, Teleekspresu oraz prasy.

Po pierwsze, zagęszczenia par lęgowych zimorodka na Drawie należą do największych w Polsce.

Po drugie, nasze zimorodki odbywają rekordowo długie przeloty. W 2011 r. otrzymaliśmy miłe wiadomości z parku przyrody Orford Ness w Suffolk w Wielkiej Brytanii. Schwytaną tam samiczkę zaobrączkowano jako pisklę na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego. Z DPN na Wyspy Brytyjskie pokonała odległość 971 km ! W 2014 r. w trakcie badań terenowych nad Drawą, na jednym z tutejszych stanowisk stwierdzono samca noszącego hiszpańską obrączkę. Po przekazaniu danych do europejskiej bazy obrączkowanych ptaków EURING, uzyskano szczegóły dotyczące historii tego ptaka. Zimorodka oznakowano w 2013 r. na jednej z wysepek Parku Narodowego de las Tablas de Daimiel w środkowej Hiszpanii. Odległość dzieląca miejsce zaobrączkowania od stanowiska na Drawie wynosi 2152 km i jest nowym rekordem przelotu tego gatunku w krajowej bazie danych! Niemałą sensacją było również stwierdzenie w 2013 r. na Drawie lęgu z ośmioma pisklakami. Jest to pierwsze w Polsce stwierdzenie tak liczego lęgu. Najczęściej spotyka się lęgi złożone z 6 jaj.

W poszukiwaniu miejsc niepowszednich

„Zapytacie kiedy nią sływać. Ja ją poznałam w sierpniu, w okresie dojrzałym, z lasami bogatymi w plony, ale zasnutą wczesnie padającą mgłą i rosą siąpiącego deszczu - a jakże była piękna!

Więc piękniejsza jeszcze będzie w bieli i złocie wiosennego kwiecia, w koronce maleńkich, młodych listeczków, i w gorącej pełni letniego słońca, i w bogatej, płonącej złotem i miedzią szacie jesieni..”

Drawieński Park Narodowy

Drawieński Park Narodowy okiem jego miłośnika. Artykuł na jubileusz 25 - lecia utworzenia.

To fragment z pierwszego, powojennego przewodnika kajakowego po Drawie „Drawa rzeka ziem odzyskanych”, Marii Podhorskiej – Okołów. Wydany w 1947 r, a jakże aktualny. Park Narodowy to magnes przyciągający turystów. W 1996 r. DPN odwiedziło ok. 10 tys. osób, w 2014 r. - ok. 20 tys. Liczba ta, mimo poważnego wzrostu nie wydaje się być ciągle aż tak duża. Trzeba jednak pamiętać, że prawie cały ruch turystyczny skupia się w dwóch miesiącach letnich i przede wszystkim na rzece Drawie. W związku z tym, na rzece i biwakach zaczęło robić się tłoczno.

Każda ludzka obecność wpływa na przyrodę. Obserwowane zjawisko wzrostu ruchu turystycznego na bardzo cennym i wrażliwym ekosystemie rzeki Drawy, doprowadziło do stopniowego wprowadzania limitów spływów kajakowych, wędkowania i obciążenia biwaków. Obecnie limit np. na rzece Drawie ustalono na poziomie 700 spływających osób w ciągu dnia. Oprócz tego utrzymano ograniczenie czasowe dla spływów kajakowych. Drawą można spływać od 1 lipca do 15 marca. Ważnym i nadal utrzymanym elementem jest sterowanie ruchem turystycznym w taki sposób, aby przekierować ruch turystyczny na Drawie z weekendów na pozostałe dni robocze. Narzędziem w tym przypadku jest niższa cena. Wyjątkowe jest również to, że Drawieński Park Narodowy, jako pierwszy park narodowy w Polsce wprowadził możliwość zakupu biletów przy pomocy specjalnego programu biletowego, wspomagającego limitowanie w dostępność poszczególnych obszarów Parku.

Drawieński Park Narodowy - pomiędzy człowiekiem, a naturą.

Niniejszy artykuł to autorska próba podsumowania 25 lat działalności Drawieńskiego Parku Narodowego. Cieszymy się i świętujemy jubileusz. Kolejne lata działalności Parku to nowa okazja do zapisywania kart w historii ochrony przyrody. Z pewnością będzie się znowu czym pochwalić.

Za pomoc w redagowaniu artykułu dziękuję Oli, Magdzie, Elwirze, Małgosi, Monice, Asi, Ani.

Ewa Wnuk Gławdel

Data wydruku: 15.08.2024 16:28:59

Adres

URL: <http://www.dpn.pl/25-lat-ochrony-przyrody-w-drawienskim-parku-narodowym>